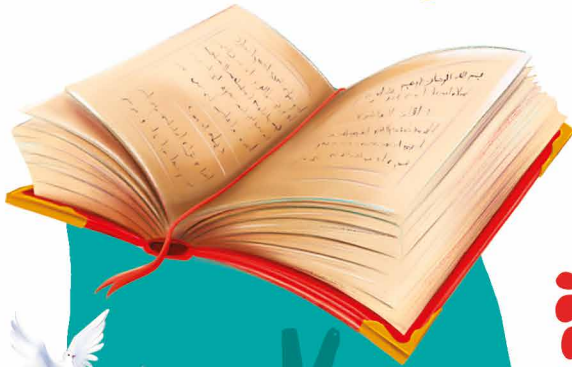

Benim KU'RAN-I KERİM Sözlüğü

YAZAN
NURİYE ÇELEĞEN

RESİMLEYEN
ÜMRAN AŞKIN AYDIN

GÜLCE
ÇOCUKtimas

Merhaba!

Konuřmaya ilk sesleri çıkararak başlarız. Sonra hecelere, ardından da kelimeye ulaşıp konuşuruz.

Kelimeler her Őeyin başlangıcıdır: konuşmanın, öğrenmenin ve büyümenin... Kelime bilgimiz ne kadar çok olursa zihnimiz o kadar açılır. Düřünmemiz gelişir. Bu da okumak ile olur.

Bu alışma, sizi bizlere her zaman yol gösteren, çözüm yolu sunan kitabımız Kur'an-ı Kerim'in kelime dünyasıyla tanıştıracak.

Önümüzde duran bu müthiş kitabı anlayabilmek için onun kelime dünyasına girmemiz gerekecek...Bu heyecanlı bilgi yolculuğunda karşınıza pek çok sürpriz çıkacak. Bazen zorlu yokuşlar gibi kelimeler karşınızda duracak. Yılmadan okumanıza devam ediniz. Bu sabrınız sizi çok zengin Kur'an-ı Kerim dünyasına ulaştıracak.

"Benim Kur'an-ı Kerim Szlğm" kitabında sizleri bekleyen pek çok kelime var. Bu kadar çok bilgiyi nasıl öğrenirim, diye düşünebilirsiniz. Öncelikle düz bir okuma yapabilirsiniz. Sonra unutmamak için haftada üç kelimeyi ailenizle paylaşarak öğrenebilirsiniz. Böylelikle anne, baba ve kardeşinizi bu öğrenme serveninize katmış olursunuz.

Bu kitap, bir başucu kitabı olarak kitaplığınızda, masanızın üzerinde sizinle beraber olsun. Her günün sonunda sizin hayatınıza bir kelimeyle dokunsun, isteriz. Hatta sizden ailenize, arkadaşınıza ve tüm sevdiklerinize ulaşsın. Çünkü onların da Kur'an'ın güzel dünyasından kelimeleri duymaya hakkı var.

Bakalım kelimeler arasındaki bu maceralı yolculuğunuz size nasıl yollar gösterecek, ne gibi kapılar aralayacak.

Siz; hazırsanız, kitabın sayfaları arasındaki yolculuğa daha fazla gecikmeyin.

KUR'AN-I KERİM'LE İLGİLİ BAZI KELİMELE- RİN ANLAMI:

ABDEST: Abdestsiz iken Kur'an-ı Kerim okunmaz. Abdest, namaz kılmadan ve Kur'an okumadan önce yapılan temizlik ibadetidir. Su ile yapılır. Su bulunmaz ise toprak ile yapılır.

ARAPÇA: Dünyadaki en çok konuşulan dillerden biridir. Kur'an-ı Kerim'in dilidir.

ÂMİN: "Allah'ım; kabul et, duamızı kabul eyle, dileklerimiz yerine gelsin." anlamına gelen bu kelime duaların sonunda söylenir. Peygamberimiz bu kelimenin Fatihâ'dan sonra söylenmesini özellikle

buyurmuştur. Hadiste bu durum "Sizden biriniz namazda âmin dediğinde melekler de semada âmin, der." şeklinde geçmektedir.

AŞR-I ŞERİF: Değerli, şerefli on demektir. Kur'an'da her on ayetli gruba aşr-ı şerif denir. Peygamberimiz, Kur'an ezberletmeyi onar ayet olarak yaptıyordu. Aşr-ı şerif buradan gelmektedir. Genellikle topluluklarda Kur'an okunurken bu aşr-ı şeriflerden okunur. Aşr-ı şerif, Türklerin verdiği bir isimdir.

AYET: Allah'ın varlığını, birliğini gösteren işaret demektir. Kur'an'daki her bir cümleye ayet denir.

BELAGAT: Sözün düzgün kusursuz ve yerinde söylenmesini öğreten ilim. Kur'an-ı Kerim, en güzel belagat örneğidir.

BESMELE: Yarattığı tüm varlıklara bol bol nimet veren, yardım eden ve başgışlayan Allah'ın adı ile anlamına gelir. Bir işe başlarken söylediğimiz "Bismillahirrahmânirrahim"e verilen isimdir.

CÜZ: Bütünü oluşturan parçaların her birine cüz denir. Kur'an'da her 20 sayfa bir cüzdür. Kur'an 30 cüzdür.

ELIFBA: Arap alfabesine "Elifba" denir. ABC der gibi. Arap alfabesinin ilk harfi elif, ikinci harfi be'dir. Elifba kitaplarına Elifba cüzü de denir.

EUZÜBESMELE: Eüzü ile Bismelenin birleşiminden oluşan kelime grubuna denir. Kur'an okumadan önce söyleriz: "Eüzübillâhîmineşştânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm."

HAFIZ: Kur'an-ı Kerim'in hepsini ezberleyen kişiye hafız denir.

HAREKE: Arap alfabesinde sesli harf yoktur. Sessiz harflerin altına ve üstüne işaretler konarak harfin sesli okunması sağlanır. Bu işaretlere hareke denir.

HATİM: Kur'an-ı Kerim'i baştan sona okumaya hatim denir. Halk arasında hatim yaptı, hatim indirdi şeklinde kullanımı vardır.

HAT SANATI: Kur'an harfleri ile güzel yazı yazma sanatına denir. Hat sanatı ile uğraşan kişilere de hattat denir.

HİZB: Kuran-ı Kerim'in beş sayfalık her bir bölümü demektir.

◀ KELAMULLAH: Allah'ın sözü demektir. Kur'an-ı Kerim'e denir.

◀ KIRAAT: Kur'an-ı Kerim'i belli kural ve işaretlere göre okumaya kıraat denir. Namaz kılarken Kur'an okumaya da kıraat denir. Peygamberimiz, Kur'an'ı güzel okumamızı istemiştir.

◀ KISSA: Kelime anlamı hikâye demektir. Kur'an'da peygamberlerin ve eski milletlerin başlarından geçenler anlatılır. Allah, bunlarla insanlara öğüt verir. Bu hikâyelere kissa denir.

◀ MAHREÇ: Kur'an-ı Kerim'deki harfleri boğaz, ağız, geniz gibi çıkış yerlerinden çıkartmaya denir.

◀ MEÂL: Kur'an-ı Kerim'in başka dile çevrilmesine meâl denir.

◀ MEKKÎ VE MEDENÎ AYET:

Peygamberimiz (s. a. v.) hayatının 23 yılında peygamberlik görevini yapmıştır. Bu sürenin 13 yılı Mekke'de, on yılı ise Medine'de geçmiştir. Bu sebeple Mekke'de indirilen surelere Mekkî sureler denir. Mekke toprağında indirilmiş olsa bile hicretten sonra indirilen surelere ise, Medenî sureler adı verilmiştir.

◀ MUKABELE: Kur'an-ı Kerim'i karşılıklı okumaya denir. Ramazan ayında yapılır. Cebrail, her Ramazan'da Peygamberimiz ile Kur'an'ı baştan sona okurlardı. Buradan devam eden bir gelenektir.

◀ MUSHAF: Kur'an-ı Kerim'in tamamının yazılı olduğu kitaba Mushaf denir.

MÜFESSİR: Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini yorumlayıp açıklayanlara müfessir denir.

SECDE AYETİ: Kur'an-ı Kerimde geçen bazı özel ayetlerdir. Bunları okuyan ve işiten secde yapar. Bu secdeye de "tilavet secdesi" denir. Bu secdenin yapılması vaciptir.

SURE: Kur'an-ı Kerim'de ayetlerden oluşan belirli bölümlerin her birine denir. Kur'an'da 114 sure vardır. En uzun sure Bakara suresi, en kısa sure Kevser suresidir. **TECVÎT:** Kur'an-ı Kerim'i düzgün ve güzel okuma kurallarını öğreten ilime tecvit denir.

TEFSİR: Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini açıklamak ve yorumlamaya tefsir denir.

TİLAVET: Kur'an-ı Kerim'i güzel ve sesli bir şekilde, kurallarına göre okumaya tilavet denir.

VAHİY: Allah'ın Cebrail vasıtası ile peygamberlerine gönderdiği sözlere vahiy denir.

VAHİY KÂTİBİ: Cebrail'in getirdiği vahiy, peygamberimizin kalbine ve hafızasına işleniyordu. Mucize olarak Peygamberimiz hemen ezberliyordu. Peygamberimiz bazı kişilere gelen ayetleri yazdırıyordu. Bu kişilere "vahiy kâtibî" yani vahiy yazıcısı dendi.

ZAMM-I SURE: Namazda iken Fatihâ'dan sonra okunan ayetlere zamm-ı sure denir.

İÇİNDEKİLER

ÂD
ÂDEM PEYGAMBER (a. s.)
ADN
AHKÂF
AHMED (s. a. v.)
ALLAH (c. c.)
ÂRÂF
ÂRÂF HALKI
ARAFAT DAĞI
ARİM- ARAM
ARZ
ASHÂBÜ'L- KARYE
ASHÂB-I KEHF
ÂZER

BEDİR
BEKKE
BEYTÜ'L-ATİK

CAHİM
CÂLÛT
CEHENNEM

CENNET
CEBRÂİL (CİBRİL) (a. s.)
CİBRİL (a. s.)
CÛDÎ DAĞI

DÂVÛD PEYGAMBER (a. s.)
DÂRÛ'L- HULD
DÂRU'L- KARAR
DÂRÛSSELÂM
DÜNYA

EHL-İ KİTAP
ELYESA PEYGAMBER (a. s.)
ENSAR
EYYÛB PEYGAMBER (a. s.)

FİL
FİRAVUN
FİRDEVS
FURKAN

GARÛR

HÂMÂN
HANNÂS
HAREM
HÂRÛN PEYGAMBER (a. s.)
HAVÂRÎ
HÂVİYE
HAZRETÎ LOKMAN
HAZRETÎ MERYEM
HAZRETÎ MÎKÂİL (a. s.)
HAZRETÎ MUHAMMED (s. a. v.)
HAZRETÎ ZÛLKARNEYN
HENDEK GAZVESÎ (HENDEK SAVAŞI)
HİCR
HÛD PEYGAMBER (a. s.)
HUNEYN GAZVESÎ
HURUF-I MUKATTA

İBLÎS
İBRAHİM PEYGAMBER (a. s.)
İDRÎS PEYGAMBER (a. s.)
İFRÎT
İLLİYYÎN
İMRÂN
İLYÂS PEYGAMBER (a. s.)
İNCİL
İREM
İSA PEYGAMBER (a. s.)

İSHAK PEYGAMBER (a. s.)
İSLÂM
İSMAİL PEYGAMBER (a. s.)
İSRÂİL
İSRÂİLOĞULLARI

KÂBE
KAMER
KARÛN
KARYE
KEHF
KEVSER
KİTAP
KİTAB-I MEKNÛN
KİTAB-I MÛBÎN
KUR'AN-I KERİM
KUREYŞ
KÛRSÛ

LÂT
LEVH-İ MAHFÛZ
LEZA
LÛT PEYGAMBER (a. s.)

MAKÂM-I İBRÂHİM
MEDİNE
MEDYEN
MEKKE
MENÂT
MERVE
MESCİD-İ AKSÂ
MESCİD-İ HARÂM
MESÎH
MEŞÂR-I HARAM
MISIR
MUHACİR
MUSA PEYGAMBER (a. s.)

NAÎM
NASRÂNÎ
NESR
NUH PEYGAMBER (a. s.)

RAKÎM
RUH
RÛHULKUDÛS
RUM

SÂBÎLİK
SAFÂ
SAÎR
SÂMİRÎ
SEBE
SEMÛD
SİDRETÜ'L-MÜNTEHÂ
SÎNÂ
SÜLEYMAN PEYGAMBER (a. s.)
SÜVÂ'

ŞEMS
ŞEYTAN
ŞÎ'RÂ YILDIZI
ŞUAYB PEYGAMBER (a. s.)

TÂLÛT
TESNÎM
TEVRAT
TÛR
TUVA

UZZÂ

ÜMMÜ'L KİTÂP

ÜMMÜ'L-KURA

VADÎ-İ MUKADDES (MUKADDES VADÎ)

VED

VESVAS

YAHYA PEYGAMBER (a. s.)

YAKUP PEYGAMBER (a. s.)

YE'CÛC VE ME'CÛC

YEGÛS

YESRİB

YEÛK

YUNUS PEYGAMBER (a. s.)

YUSUF PEYGAMBER (a. s.)

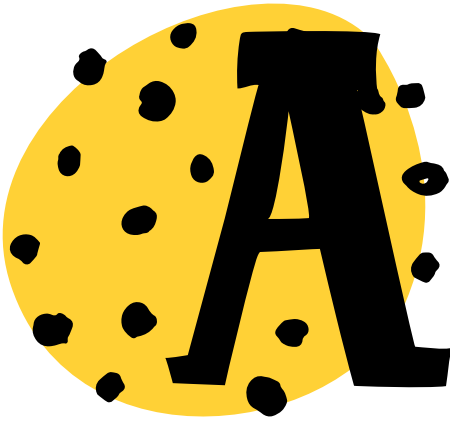

ZEBUR

ZEKERİYYÂ PEYGAMBER (a. s.)

ZÛLKİFL PEYGAMBER (a. s.)

ZÛNNÛN

ÂD

Âd, Hazreti Nuh'tan sonra Yemen'de yaşamış bir kavimdir. İrem Bağlarıyla meşhur bu kavim, Allah'ın onlara verdiği nimetlerle gurura kapıldı. Zamanla sapkınlıkları arttı ve kendilerine putlar yapıp onlara taptilar.

Allah, peygamber olarak Âd kavmine, Hazreti Hûd'u gönderdi. Ama ne yazık ki kavmi, onun söylediği doğru sözlere

inanmadı. Allah, onları uyar-mak için **yağmur** nimetini kesti. Böylece kısa zamanda İrem bağları kurudu. Allah'ın ikazlarına aldırmadılar. Allah da onları **rüzgâr**la cezalandırdı. Hazreti Hûd'a ve ona iman edenlere hiçbir şey olmadı.

KUR'AN'DAN ÖRNEK: "Âd (toplumuna da) kardeşleri Hûd'u gönderdik." (Hûd suresi, 50. ayet)

ADALET

Hakkı gözetme; herkese kendine uygun düşeni, kendi hakkı olanı verme, doğruluk anlamlarına gelmektedir adalet. Kur'an'da da geçen bu güzel davranış ilkesi, hayatı huzurlu yaşamının da önemli bir konusudur. İnsanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen bu davranışın eksikliği büyük bir boşluk oluşturmaktadır.

KUR'AN'DAN ÖRNEK: "Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi işitmekte, her şeyi görmektedir." (Nisa sûresi, 58. ayet)

ÂDEM PEYGAMBER (aleyhisselâm)

Hazreti Âdem, yaratılan ilk insan ve ilk peygamberdir. İnsan soyunun babasıdır. Kur'an'da Allah'ın **seçkin** kıldığı kişiler arasında sayılmış olduğundan "**safiyullah**" unvanıyla da anılmaktadır.

Âdem, kelimesi Arapça'da insan demektir. Kur'an'da Hazreti Âdem'le ilgili üç ayrı konu anlatılır: 1. Hazreti

Âdem'in yaratılma sürecindeki mükemmellik. Yani basit bir maddeden "insan"ın yaratılması...2. Hazreti Âdem'in diğer varlıklar arasındaki mevkisinin yüksekliği. 3. Hazreti Âdem'in peygamberlik görevi.

KUR'AN'DAN ÖRNEK:

"Âdem'e isimlerin hepsini öğretti." (Bakara suresi, 31. ayet)

ADN

Cennet, bütün dinlere göre inançlı kişilerin dünyadaki hayatlarından sonra **sonsuz mutluluk** içinde yaşayacakları yerdir. Bu güzel yerin içinde farklı derecede bölümler vardır. Adn isimli bölüm, Cennet'in **en yüksek**

derecesidir. Kur'an'da on bir yerde geçer. İçinde güzel evler, bahçeler, ırmaklar, altın ve inciyle süslenmiş elbiseler vardır. Burada bütün Cennet'te olduğu gibi yorgunluk ve usanma da olmayacaktır. Peygamberimiz, **"Cennet'in güzelliğini hiçbir hayale sığmayacağını"** söylemiştir.

(Nahl suresi, 31. ayet)

AFFETME:

Bağışlama; bir kusuru veya bir hatayı bağışlama. İnsan olarak hata yapan bir varlığız. Bizim yaptığımız hatalar olduğu gibi çevremizdeki insanlar da hata yapabilmektedir. Bu özelliğimizi bilmemiz başkalarını affetmemizi kolaylaştıracaktır. Aynı şekilde kendimizi de yeri geldiği zaman affedebilmeliyiz. Hata, kusur ve günah işlediğimizde "affedilmek" için hatamıza karşı pişmanlık duymalıyız. Ardından da bir kişiye karşı yaptığımız hatayı özür dileyerek; Allah'a karşı yaptığımız günahları da "tövbe" ederek gidermeye çalışmalıyız.

KUR'AN'DAN ÖRNEK: "Allah'a karşı gelmekten sakınanlara, 'Rabbiniz size ne indirdi?' diye sorulur. Onlar, 'Hayır indirdi.' derler. Bu dünyada iyilik yapanlara güzel sonuçlar vardır. Ahiret yurdu daha da hayırlıdır. Allah'a karşı gelmekten sakınanların yurdu ne güzel! Girecekleri yer, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleridir; orada diledikleri her şeye sahip olacaklar. Takva sahiplerini Allah böyle ödüllendirecektir."

KUR'AN'DAN ÖRNEK: Onlar (takvâ sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda

harcırlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah, işi- ni güzel yapanları sever. Onlar çirkin bir şey yaptıkları veya kendilerine kötülük ettikleri zaman Allah'ı hatırlarlar da hemen günahlarının bağışlan- masını dilerler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlaya- bilir ki? Onlar, yaptıklarında bile bile ısrar etmezler. (Âl-i İmrân suresi, 134-135. ayetler)

AHİRET:

Dünya hayatından son- ra başlayıp ebediyen devam edecek olan hayat. Kur'an-ı Kerim'de yüzden fazla fark- lı kelime ve deyim şeklinde ahiret inancı anlatılmaktadır.

KUR'AN'DAN ÖRNEK: "İman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapan ve Rablerine

gönül huzuruyla teslim olanla- ra gelince işte onlar cennet- liklerdir. Onlar orada sonsuz kalacaklardır." (Hûd suresi, 23. ayet)

AHİT

Antlaşma, kendi kendine söz vererek bir işi üzerine alma anlamlarına gelir ahit. Kur'an'da üzerinde önemle durulan bir ahlak, davranış ilkesidir. Bu önemli ahlak il- kesine uygun yaşamak, bizi gerçek başarıya erdirecek davranışlardan biridir.

KUR'AN'DAN ÖRNEK: "Rüş- düne erişinceye kadar yetimin malına, onun iyiliğine olmadıkça el sürmeyin. Ölçü ve tartı- yı adaletle yapın. Biz herkese ancak gücünün yettiği kada- rını yükleriz. Söz söylediğiniz zaman, yakınlarınız hakkında